దేవుడున్నాడు సుమండీ!

చేసిన పాపం చెబితే పోతుం దంటారు.

నేనూ చాలా రోజులు దేవుడంటే నమ్మకంలేనివాణ్ణే.

ఓ ఏనుగుని మొసలినుంచి రక్షించా డంటారు. ఓ ఆడదానికి చీరనిచ్చి మానం కాపాడాడంటారు. ఓ బీద స్నేహితుణ్ణి ఆదు కున్నాడంటారు, బాగా డబ్బిచ్చి. ఇవీ, ఇలాంటివీ, ఇంకెన్నో చెబుతారు. మంచిదే.

కిరసనాయిలు పోసి ఆడాళ్ళని అంటి స్తున్నారు.

ఎదురు తిరిగినవాణ్ణి అడ్రసు లేకుండా చేస్తున్నారు.

ఇలాంటివి ఎన్ని జరిగినా ఓసారైనా అడ్డుపడడేం? కళ్ళు మూసుకుని భోజనం చెయ్యమంటే అందరూ ఒప్పుకుంటారా!

"చదువుమీద దృష్టితక్కువా, పై ఆలో చనలు ఎక్కువా. అందుకే బియ్యే మూడో ఏడు లాగిస్తున్నావు" అంటారు, నాఆలోచ నపసిగట్టిన ఎవరైనా.

నామీద ఈ విమర్శ పరిపాటయినదే.

బాగా డబ్బున్న కొంపలోంచి ఊడి పడ్డాను.

కష్టపడి చదవ్వలసిన అవసరం నాకేం కనపళ్ళేదు. అందులో ఇక్కడి కొచ్చిం దగ్గిర్నుంచీ బొత్తిగా నిలకడ కుదరడంలేదు నా దృష్టికి.

ఆ హాస్టల్లో ఉండలేక ఈ మేడమీద గది తీసుకున్నాను. ఇక్కడి కిటికీలోంచి ఆ వీధి కొళాయి కనిపిస్తుంది అక్కడి కొచ్చే పోయే ఆడాళ్ళు.

ఆవీధి మొత్తంమీద నేనుఉన్నదొక్కటే మేడ. మిగిలినవన్నీ పెంకుటిళ్ళు, చాలా వరకూ పాకలూ.

ఇక్కడి ఆడవాళ్ళు కాయకష్టంతో గాటు తేలినవాళ్ళు. ఈ శరీరాలే వేరు. మాఇంట్లో ఆడాళ్ళు ఇంకో రకం. నిలబడితే బీరువాలు. కూచుంటే భోషాణాలు. ఆడాళ్ళలో మెడా నడుమూ ఇంతగా వేరు వేరుగా కనిపిస్తా యని నా కన్ను ఎక్కువగా గ్రహించగలి గింది ఇక్కణ్ణుంచే. ఇంతకీ ఏది సంగ్ర హించడానికైనా కాలం కలిసిరావాలి. స్వానుభవం ఉండాలి. కర్మ పరిపక్వం అవాలి. జ్ఞానోదయం కావాలి.

"ఉన్నచోటునుంచే నన్నింత ఉన్నతుణ్ణి చేశావా తండ్రీ" అని ఇప్పుడనుకున్నా నంటే దానికంతా ఓ కారణం ఉంది. అది చెప్పేముందు ఓ మాట.

"తమసోమా జ్యోతిర్గమయ" అంటారు.

చీకటినుంచి వెలుగులోకి దారి పెద్దాళ్ళే చూపక్కర్లేదు. నాలాంటి చిన్నవాళ్ళుకూడా కాంతి చూపగలరు.

"తమసోమ్మా", జ్యోతిర్గమయః

✽ ✽ ✽

ఇక్కడ మా (నేను అద్దెకున్న) ఇంటి వాళ్ళ గురించి చెప్పాలి.

ఆయన పేరు కన్నయ్య పంతులు. యూనివర్సిటీలో పని. పెళ్ళాం పేరు సావిత్రి. ఇద్దరు పిల్లలు. అతని తమ్ముడు రామశాస్త్రి వాళ్ళతోనే ఉండేవాడు. నా క్లాస్ మేట్ కూడా. కింద ఫ్రీగా ఉండదని పైకి వచ్చేవాడు మొదట్లో. మరి మా దాసీది నా గురించి ఇంట్లో ఏం చెప్పిందో, క్రమంగా రావడం తగ్గించేశాడు. ఇంతకీ పైకి రావా లనే ఉంటే కేవలం మేడమెట్లు ఒకటేనా సాధనం? మేమిద్దరం చెరువొడ్డున కలుసు కుని, సిగరెట్లు కాల్చుకుంటూ కబుర్లు చెప్పుకునేవాళ్ళం. సిగరెట్ల ఖర్చు నాది. ఏ రోజు భోగట్టా ఆ రోజు నాకు చేరేసే కార్యక్రమం శాస్త్రిగాడిది.

"రేపు మెయిలుకి మా వదినా వాళ్ళమ్మ దిగుతోందిరోయ్" అంటూ ఆవిడ పూర్వా పరాలు చెప్పుకొచ్చాడు.

ఆవిడ పేరు సుబ్బాయమ్మట. వీళ్ళంతా ఇప్పుడుంటున్న మేడ ఆవిడ పేరనే ఉందిట. నాకింతా కొత్త కాబట్టి తెలియలేదుగాని సుబ్బాయమ్మగారు ఇక్కడే ఎప్పుడూ ఉంటుందిట. పేరుకి కన్నకొడుకు ఒకడు లేకపోలేదు; అతనిచేత మూడు ముళ్ళూ వేయించిననాడే వాళ్ళిద్దరికీ చెడిపోయిందిట.

సుబ్బాయమ్మ కోడలు పేరు నాగరత్నం. తీరా ఇలా తలంబ్రాలు పోసుకుంటున్నారో లేదో ఆకబురు ఎవరో సుబ్బాయమ్మచెవిలో ఊదేశారు. నాగరత్నం అన్నయ్య కులం లేని పిల్లని చేసుకున్నాట్ట.

"నిజం కప్పెట్టి నా కొంప నిలువునా తీసేశారు బాబోయ్! ఒక్కగా నొక్క కొడుకు. నా వంశం గంగలో కలిసిపో యింది తండ్రోయ్" అని సుబ్బాయమ్మ పెళ్ళినాడే పెద్ద శోకాలు మొదలు పెట్టింది. ఆ పసుపు బట్టలతోనే, అక్కడే, అప్పుడే

జవాబు చెప్పిందిట కోడలు. ఎలా? చల్లి . పసాశానికి అంటేలా.

"ఇంతకీ మన పెద్దవాళ్ళు చెప్పింది మనం నమ్మడంతప్పు ఎవరి వంశం ఎవరికి తెలుసు అత్తగారూ! ఏ వంశంలో అయినా జాతి వెలుగులా ఉంటాయి. చెదపురుగులా ఉంటాయి. ఇంతకీ మా అన్నయ్య ప్రేమించినదాన్ని పెళ్ళి చేసుకున్నారుగాని కట్నకానుకలు అందుకోలేదు."

అంటూ ఎదురు దెబ్బ కొట్టిందిట. కొడుకు కూడా నోరెత్తకపోడం చూసి సుబ్బాయమ్మ తల తీసేసినట్లయింది. తనలా నోరు పెట్టుకు మీదపడేవాళ్ళయితేనే ఆవిడ ఎదుర్కోగలదు గాని ఇలాంటి సన్నాయి నొక్కులు ఆవిడతరం కాదు. అంతే. పిచ్చే పెంచిట.

ఎప్పుడో ఏడాదికోసారి, మొగుడికి తద్దినం ఎక్కడ పెట్టాలో అని, కొడుకు దగ్గరకెడుతుంది ఆవిడ. ఆ నాలుగు రోజులైనా కోడలు బతకనిస్తుందా!

సుబ్బాయమ్మగారిది నిప్పు కడుక్కునే వంశం. మడీ, ఆచారమూ అంటూ పరమ పవిత్రంగా గడిపారు తన పూర్వీకులు. దొంగ పీనుగ, కోడలు పైకి గట్టిగా ఒక్క మాట అనదు. అన్నంగిన్నెనీ, నేతిగిన్నెనీ చెత్త తప్పుడయేలా ఓ దానికి ఒకటి తాకించటం మాత్రం తెలుసు.

"అయ్యో, నేతిగిన్నె అంటుకుపోయిందమ్మాయ్" అని అనకుండా ఉండలేదు తను. ఇక చూసుకోండి. పెదవి కదపకుండా అతినెమ్మదిగా అంటిస్తుంది.

"అవును మమండీ అత్తయ్యా! ఎంత పొరపాటు జరిగిందీ! గిన్నెలోపల అన్నం ఉంటే అది అంటగిన్నె అంటారు కదూ! మనిషి అన్నం తిన్నాక ఎందు గంటలదాకా తీర్థంకాదు అంటారు వా. ఎలాంగడీ మరీ! తోంచేసిన కొన్నిగంటల దాకా ప్రతి మనిషిమీదా కొంచెం కొంచెం నీళ్ళు జల్లుకుంటూ ఉందామంటారా? పోనీ అలా అయితే శుద్ధి జరిగి, వంశం నిలబడి కులం వృద్ధయి, ఋషులు సంతోషిస్తారేమో!"

○ ○ ○

సుబ్బాయమ్మగార్ని ఈసారి బాగా పరికించి చూశాను. చాలా మంచి రంగు. బాగా భారీ శరీరం. మైలుదూరానికి వినపడే మైకు స్వరం. ఆవిడ కింది ఏ గదిలో ఉందో పైకి నాకు స్పష్టంగా తెలిసిపోతుంది.

"పైన ఉంటున్నది ఆ అబ్బాయేనా! మనవాళ్ళే కదూ, కాలేజీకి వెళ్ళొచ్చాక ఆ బట్టలు విడిచి వేరే పెట్టుకుంటాడా, లేపోతే మన కోడలమ్మలా అంతా సర్వమంగళమేనా?" ఇవీ ఆవిడ ప్రశ్నలు. ప్రతి నిమిషం ఆవిడకీ, మనవలకీ రామ రావణ యుద్ధం. ఈ "మడిబట్ట ముట్టుకున్నావనో, కాళ్ళు పూర్తిగా కడుక్కోకుండా ఇంట్లోకి వచ్చావనో" ఏదో ఓ సాధింపు. పిల్లలిద్దరూ ఆవిడ పోలికే. ఒక్క క్షణం నోరు మూత పడదు. సావిత్రీ, కన్నయ్య పంతులూ మాత్రం సర్దుకుపోయేరకం. సుబ్బాయమ్మ మాత్రం కన్నకూతుర్ని అయినా లక్ష్య పెట్టదు. "ఏమే, ఈ నెల ముప్పు వేరే కూచున్నట్టులేదు?" అని రెండ్రోజులకోసారైనా అడుగుతూ వుంటుంది.

వాళ్ళిళ్ళూ - వాళ్ళిష్టమొచ్చినట్టు ఏడువనియ్యి. నాకెందుకు మధ్య అనుకున్నాను గాని సుబ్బాయమ్మ నాకే ఎగనామం పెడుతుందని కలలోకూడా అనుకోలేదు.

"నా అందమైన సృష్టి ద్వారా నన్ను పోల్చుకో" అన్నాడంటారు దేవుడు. అందమైన ఆడాళ్ళు ఆయన సృష్టిలో భాగమేకదా ఇంతకీ నేను చేసిన తప్పేమిటి? ఏదో కళ్ళ వేడుక.

ఆ వీధి కొళాయి దాటి పైకివెడితే రామకోవెల. అక్కడికి వెడుతూ వస్తూ మరి సుబ్బాయమ్మ ఎక్కడ పసికట్టిందో కిటికీ దగ్గర ఉన్న నన్ను!

"మేడమీది కాలేజీకుర్రాడు ఆడపిల్లకాలేజీకి వెడుతున్నట్టు లేదే! మన శాస్త్రితోపాటు చదువుతున్నాడు. అసలూ, ఇంతింత మీసాలూ వాడూ మరీ పెద్దవాళ్ళా కనిపిస్తున్నాడేమిటీ? ఇంత వయసొచ్చి ఇంకా ఎందుకు పెళ్ళికాలేదు చెప్మా!"

అంటూ రోజుకో రకం విసురు.

అక్కడితో ఊరుకుంటుందా ఆవిడలో ఉన్న పొగరు? అసలుకే పెట్టింది ఎసరు!

"ఎప్పుడూ ఆ కిటికీ దగ్గరే అఘోరిస్తాడేం? ఆడాళ్ళు, నీళ్ళు పట్టుకుంటారు, ఒళ్ళు తడుపుకుంటారు. లపోకిరీచూపులు వాడూ అక్కణ్ణించి కదలడేం?"

గుండె దడ దడ కొట్టుకుంది.

అప్రయత్నంగా కిటికీ తలుపులు మూసేశాను. ఔసిరి అలా చేసినందుకు మళ్ళీ నన్ను నేనే తిట్టుకున్నాను. మరింత బార్లా తెరిచేశాను. ఇంకా బాగా దగ్గిరగా కుర్చీ లాక్కుని కూచున్నాను. చెప్పేనుకదా మాంచి గాత్ర సౌలభ్యం ఉన్న మనిషి సుబ్బాయమ్మ. ఆవిడ మాటలు ఆ వీధి వాళ్ళంతా వినే ఉంటారు. నన్ను గుర్తించే ఉంటారు. ఇక ఆ వీధి ఆడాళ్ళు అక్కడ నీళ్ళు పట్టుకోరు కాబోలు. నాకు తోచిన పద్ధతిలో నన్ను దైవదర్శనం చేసుకోనివ్వరు కాబోలు. అనుకున్నానుగాని ఆరా తీస్తే చాలా సంగతులు తెలిశాయి ఆతర్వాత నాకు.

ఆ చుట్టుపట్ల కంతటికీ అదొక్కటే కొళాయి. అందులో నీరు కొన్ని నిర్ణీత

అవసరాల రామకృష్ణారావు

సమయాల్లోనే వస్తుంది. ఈ మధ్య అదీ సరిగ్గా రావడంలేదు. ఎలాగో అలా ఓ బిందెడునీళ్ళు తెచ్చి ఇంట్లో పడేసుకోడమే పాపం ఆ బడుగు జనానికి గగనం. ఎవళ్లు ఎక్కణ్ణుంచి తొంగిచూస్తున్నారో గమనించే వ్యవధి వాళ్ళకిలేదు.

సుబ్బాయమ్మ హెచ్చరికలు వాళ్ళేం మార్చినట్టులేదు. అంచేత నా తరునాధసకి ఆటంకం కలగలేదు. ఎందుకేనా మంచిదని చేత్తో ఓ పుస్తకం పట్టుకుంటున్నాను. కూచోడం మానేసి నిలబడి పచార్లు చేస్తున్నాను. పుస్తకం పైనుంచీ, కిందనుంచీ చూడ్డానికి కావలసినంత జాగా.

ఇంతకీ పొద్దుట అరగంటే ఆ కాస్త వైభవమూ. దానికీ అడ్డుపడుతుందనుకోలేదు మాయదారి సుబ్బాయమ్మ.

కింద ఇంట్లో సుయ్యి ఉంద.

దాసి రంగి బండెడు నీళ్ళు తోడి పోస్తుంది.

ఓ బిందెడు మడినీళ్ళు మాత్రం ఆవిడ తెచ్చుకోవాలిట. కొళాయి కట్టేసిననాడు ఏం చేస్తారో ఈ పుణ్యజీవులు!

“తప్పుకోండి తప్పుకోండి మినిష్టరు గారు వస్తున్నారు” అంటే జనం ఎలా దారి ఇస్తారో సుబ్బాయమ్మగారు మడినీళ్ళు తెచ్చుకోడానికి వచ్చేటప్పుడు పాపం ఆ వెర్రి జనం అలా పైదొలగుతారు. నిలువెత్తు పచ్చటి విగ్రహం. పైగా ధగ ధగ మెరిసే నగలు. అతి ఖరీదైన పట్టు చీర. ఏ దేవతో దిగివస్తుందనుకుంటారో ఏమిటో ఆ అమాయక స్త్రీలు. దారి ఇచ్చేస్తారు.

“ఏమే రంగీ, స్టీలు బిందె లోపల మరో మారు తోమేవుటే? నిన్న ఏదో చేతికి తగిలి అన్నినీళ్ళూ ఒంపేసుకోవలసి వచ్చింది” అని చెప్పిందే చెబుతుంది సుబ్బాయమ్మ.

బిందె తోమి బోర్లిస్తే, కూతురిచ్చిన వెండి గ్లాసులో నీళ్ళు జల్లి, తిరగేసి చంకని ఎత్తుకుంటుంది. ఇంతకీ ఎంత ఉంటుం

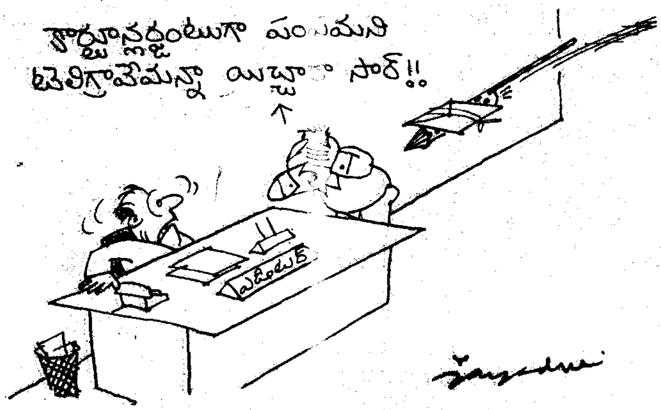

దని, మరచెంబు కంటె చూపు వాసి పెద్ద దేమో! ఆయాసపడుతూ ఛంకనేసుకుం టుంది దాన్ని.

"దూరం, దూరం, పెద్దమ్మగార్నికాస్త నీళ్ళు పట్టుకోనివ్వండి" అని రంగి కూడా వచ్చి, ముందు జాగా శుభ్రం చేసి, పసు పుల్ని ఈగల్ని తోలినట్టు తోలుతూ ఉంటుంది. మనుషులందరూ ఒకటే అనే మాట మరచిపోయి, రూపం చూసో, కులా నికి వలాంచేసో, ధనానికి భయపడో కింది వర్గంవాళ్ళు ఇంకా కింది కిందికి తగ్గినంత కాలం పైవాళ్ళు ఇలా స్వారీ చేస్తూనే ఉంటారు.

అవలే మంచినీళ్ళకి మహా కటకటగా ఉంది ఊళ్లో. ఈవిడగారి దోపిడీతో సగం కాలం గడిచిపోతోంది. ఏ ఒకరిద్దరో వాళ్ళల్లో వాళ్ళు గొణుక్కోడంతప్ప ఈవిడ అజమాయిషీని ఎదిరించినవాళ్ళేలేరు.

ఇక కొళాయి మూతిని మరో మారు కడిగి, బిందెని మరోమారు తొలిచి, నీళ్ల పట్టుకుని, సుబ్బాయమ్మ ఇంటికి తెస్తున్న దృశ్యమే చూడాలి.

నిండా మూరు గజాలుండదు ఇంటి గుమ్మానికీ కొళాయికీ. ఆ బూరగాలు ఈడ్చుకుంటూ, ఆయాసపడి మంత్రాలు చదువుతూ, లోన కులధర్మాన్ని ఇంతగా పాటిస్తున్న తనని అందరూ బాగా పరికిస్తు న్నారో లేదో అని ఓ కంట కనిపెడుతూ.. "జరగండి. మడితో ఉన్నాను, ముట్టుకో కండి" అని హెచ్చరికలు పలుకుతూ.

....నిజంగా తిలకించి పులకించవలసిందే (కిలించి పుక్కిలించవలసిందే) ఆ కాస్త సైమూ ఇలా వేస్తు అయితే ఇంకెలా జరి గేది నా తలుపుచాటు తన్మయత్వం!

పరితపించింది నా మనసు.

"నేనున్నాను" అని రుజువు చేశాడు దేవుడు. ఆయన ఎక్కడ ఎలా ఆదుకుం టాడో ఎవరు చెప్పగలరు! వెనక "ఆది లక్ష్మి" అనే సినిమా వస్తే ఓ భక్తురాలికి టిక్కెట్టు దొరక్క ఎంతో బాధపడిందిట. ఎవరో నిండు ముత్తైదువ, అంత పసుపూ కుంకుమరంత బొట్టూ ఆవిడా, రెట్టింపు ఖరీదుకే అనుకోండి, టిక్కెట్టు అమ్మి, ఇట్టే మాయ మైందిట! ఆ రోజుల్లో ఆ కథ అబద్ధమని కొట్టిపారేశాను, కేవలం మిడిమిడి జ్ఞానం చేత. "క్షమించు తండ్రీ!" అంటున్నాను ఈరోజు కన్నీళ్ళతో.

ఇంతకీ ఏం జరిగిందో చెబితే మీరు నమ్మరు.

అయినా నాకు జరిగిన మంచిని నలుగు రికీ తెలియబరచడం నా విధి. నాస్తికులు కాదంటే నా పూచీ లేదుసుమా! నా మొర ఏ సందున విన్నాడో ఆ దీనజనరక్షకుడు. గేదె రూపంలో ఎప్పుడు దిగాడో మా వీధి లోకి. గేదెల్లకు "అంటూ", "ఎంగిలీ", "మడి", "మయిలా", "మే వ ర్నూ" ఉండవుకదా! ఎప్పుడు కన్పించాడో మరి, సుబ్బాయమ్మ వచ్చేదారిలో, పేడరూపంలో అవరోధం. తిరిగి వస్తూ, తన గొప్ప తనాన్ని నలుగురూ గుర్తిస్తున్నారో లేదో అని వెనక్కి వెనక్కి తిరిగి చూస్తూ, సుబ్బాయమ్మ బూరగాలు ఎందుమీదనెయ్య కూడదో సరిగ్గా అక్కడేవేసింది.

అయ్య దైవ సంకల్పం అలా ఉంది మరి!

ఓ కాలు జర్రున జారింది. మరోకాలు మడత పడింది. చేతులు పట్లు తప్పేయి. నడుం జారిపోయింది. భూమ్యాకాశాలు రెండే రెండు ముక్కలయేలా అరుస్తూ సుబ్బాయమ్మ చతికిలబడిపోయింది.

దేవుడు లేడా? సత్యం జయించదా!

నా మటుకు నేను కిటికీచాటునకూచుండి ఏనాటమీ రీసెర్చి చేసుకుంటూంటే అన్ని విధాలా అడ్డుపెట్టిన వాళ్ళు ముందుకొస్తారా!

అయితే ఆ మూడోరోజు కన్నయ్య పంతులు సావిత్రితో ఆడిన మాటలు నన్ను కలవరపెట్టకపోలేదు.

"అంత బంగారం, ఇంత మేడా కాదన లేక మీ అమ్మ చేస్తున్న నానెన్ను ఇన్నాళ్లా ఎలాగో భరించాం. పిల్లలూ, వీధివాళ్లూ ఇప్పటికే గోలపెట్టేస్తున్నా అంత చాదస్తం కిక్కురుమనకుండా సహించాం. ఎప్పుడే చూసిన డాక్టరు ఇవాళ చెప్పేడు. ఫ్రాక్చరు అయిందిట. నెలరోజులు వెల్లకిలా ప్లాస్టరు వేసి పడుకోబెట్టాలిట. అయినా ఈ వయ సులో అతుక్కునే ఛాన్సెస్ తక్కువట. ఎవడు చెయ్యగలడు బాబూ? టెలిగ్రాము ఇచ్చాను. మీ అన్నయ్యా, వదినా ఇంకో గంటలో దిగుతున్నారు." వాళ్ళెందుకు అంత తొందరగా దిగుతున్నారో, వీళ్ళంతా ఎంత తొందరగా ఎందులో దిగుతారో నాకు అనవసరం. నా కళ్ళెదురుగుండా దుష్ట శిక్షణ జరిగింది. నాకు కనువిప్పుకలిగింది. అంతే. మహాఅయితే ఆ నాగరత్నం వచ్చి నన్నే మేడగది ఖాళీ చెయ్యమనిచెప్పొచ్చు. గుండెలో శృంగార కవాటాలు తెరుచుకోవాలే గాని లోకంలో కిటికీలకే కరువా! ఇంతకీ నారు పోసినవాడు నీరు పొయ్యడా! బారు తీసినవాడు బీరు పొయ్యడా!

✱